

Bedrijf in beeld De Punt Arkel

Bij de Punt Arkel willen we laten zien dat je uitstekend kunt leven zonder de aarde te belasten of mensen uit te buiten.

Al 20 jaar lang zet een enthousiaste groep vrijwilligers zich in om dat vorm te geven in een winkel, een tuin, cursussen en exposities. Wat is er te zien? Een “Wereldwinkel” waar je (anders dan in de meeste Wereldwinkels) alle dagelijkse boodschappen kunt doen: Van alles voor het ontbijt, de lunch of de warme maaltijd met elke woensdag verse groente,

fruit, brood, zuivel en vlees. Alles biologisch. Natuurlijk hebben we ook de fairtrade koffie/thee en diverse wijnen. Het eten dat je bij ons koopt is lekker, gezond, zo min mogelijk belastend voor het milieu en de producent krijgt een eerlijke prijs.

Je kunt bij ons ook terecht voor een bijzonder cadeau. Veelal handgemaakte kunstvoorwerpen, gemaakt door kleine producenten in arme landen die daardoor een menswaardig bestaan kunnen opbouwen. Dat maakt net het verschil waardoor kinderen naar school kunnen, zieken verzorgd kunnen worden en arbeidsomstandigheden fatsoenlijk zijn. Onze producten komen van over de hele wereld. Vandaar: “de Wereld in je achtertuin” Dat laatste is bij ons heel letterlijk, want behalve een winkel is er een prachtige Natuurtuin. Een plek die vrij toegankelijk is via de winkel. De tuin is een oase van bloemen,

vlinders, bomen, water en rust. Veel fietsers en wandelaars weten ons te vinden voor een kop koffie/thee met biologische notenkoek of een pure appelsap van hoogstamfruit. Samen met Den Hâneker, de Natuur-en Vogelwacht en de werkgroep “Prachtlint” zet De Punt Arkel zich in voor natuur in de omgeving, zoals bosjes en bomen voor vogels en bloemen voor vlinders en bijen. Meer informatie: www.dePuntArkel.nl

Collectief agrarisch natuur- en landschapsbeheer van start

Met ingang van 1 januari 2016 gaat het nieuwe stelsel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer van start. De afgelopen jaren zijn soms mooie resultaten behaald, maar het moet effectiever en efficiënter. Velen zien het nieuwe stelsel als een laatste kans om van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer, waaronder het weidevogelbeheer, een professionele, maatschappelijk gedragen activiteit te maken. Inmiddels is een landelijk dekkend netwerk van veertig collectieven (groepen agrariërs) opgezet. Deze gecertificeerde collectieven vormen het hart van het nieuwe stelsel. Aanvragen voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer lopen voortaan via deze collectieven, wat betekent dat individuele aanvragen niet meer mogelijk zijn. Sinds april dit jaar is ook in de Alblasserwaard/Vijfheerenlanden een collectief actief. Hierin werken Benschop Rentmeesters en Den Hâneker nauw met elkaar samen.

Bijzonder beheer

Op basis van de natuurbeheerplannen van de provincies Zuid-Holland en Utrecht, en in overleg met diverse partijen in het gebied, heeft Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden gebiedsaanvragen ingediend. Deze aanvragen, waarin extra aandacht is voor bijzonder/zwaar beheer, zijn inmiddels gehonoreerd. Bij bijzonder/zwaar beheer denkt het collectief bijvoorbeeld aan grasland met rustperiode, kruidrijk grasland, extensief beweide grasland en (greppel)plasdras, een aantrekkelijk biotoop voor weidevogels.

Voorzitter Cees de Jong: ‘Alleen bedrijven met potentie doen mee: ze moeten een positieve bijdrage kunnen leveren aan de gestelde natuurdoelen. Het is de kunst voor de -enkele honderden- bedrijven om het agrarisch natuur- en landschapsbeheer zo goed mogelijk te

integreren in de bedrijfsvoering. Het nieuwe stelsel is kansrijk maar niet vrijblijvend. Het vraagt om keuzes.’

Intekening

In persoonlijke intekensessies hebben de gebiedscoördinatoren van Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden het beheer voor de

periode 2016-2021 al grotendeels ingetekend. Na het afsluiten van de contracten, kan het beheer daadwerkelijk van start. ‘Niet star, maar heel flexibel en continu gericht op verbetering. Afgestemd op de situatie in het veld. Lerend beheren, dat is de uitdaging waar we voor staan!’

Marcel Benschop

Elke dag buitengewoon

Zo ervaren onze cliënten de zorg op de zorgboerderij. Cliënten van zeer uiteenlopende aard, kinderen met een beperking, psychiatrische cliënten en ouderen. Zorgboeren Zuid-Holland bestaat inmiddels 7 jaar en is succesvol. Er zijn momenteel ongeveer 440 cliënten bij 35 zorgboerderijen waarvan 14 in de gemeente Molenwaard gevestigd zijn. Onze cliënten komen uit heel Zuid-Holland. Van zuid tot noord en van west tot oost. Het afgelopen jaar hebben we weer ruim honderd nieuwe cliënten mogen verwelkomen en groeide onze omzet van 1,7 naar 2,3 miljoen. 2015 is ook een bijzonder jaar omdat er grote veranderingen plaats vinden in de zorg. De AWBZ is veranderd naar de wet langdurige zorg (WLZ) en ongeveer 90 % van onze cliënten valt onder de wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en valt nu onder verantwoordelijkheid van de gemeente. In ons geval gaat dat om 54 gemeenten in Zuid-Hol-

land. Daarnaast werken we goed en veel samen met ongeveer 15 collega zorgaanbieders waarvoor we ook begeleiding uitvoeren. De groei is ook te merken aan het personeelsbestand van Zorgboeren Zuid-Holland. Inmiddels werken er meer dan tien mensen bij ons waaronder een aantal vrijwilligers. Met name de administratie is sterk gegroeid. Van één trouwe vrijwilliger naar drie personen. We verwachten in 2016 weer verder te groeien naar 500 cliënten. 500 cliënten voor wie het verblijf bij de zorgboerderij iedere dag buitengewoon is. In mei 2016 brengen wij ons jaarverslag over 2015 uit. U kunt dat vinden op www.jaarverslagenzorg.nl of www.zorgboerenzuidholland.nl

Colofon:

Den Hâneker
Wilgenweg 3
2964 AM Groot Ammers
Tel. 0184 605300
E info@denhaneke.nl
www.denhaneke.nl

Bestuur Den Hâneker:

Cees de Jong, voorzitter.
Coert van Ee, vicevoorzitter.
André van der Ham, penningmeester.
Jan van Oostrum, secretaris.
Alida de Jong.
Ria van Wijngaarden.

Redactie:

Margriet de Jong.

Eindredactie:

Jan van Oostrum.

Nieuwsbrief Den Hâneker

Jaar 2015 nr. 4

Voorwoord:

Deze keer wil ik een inspirerend voorwoord van de heer Van Vollenhove gebruiken als voorwoord voor onze nieuwsbrief om er weer eens bij stil te staan hoe en waarom we dingen doen. De raakvlakken kunt u lezen in deze nieuwsbrief.

Namens het bestuur wens ik alle leden veel voorspoed en geluk in het nieuwe jaar.

Cees de Jong

Van de penningmeester

De ontvangsten van de contributie 2015 verlopen goed.

Nog niet betaald?

Graag voor het eind van het jaar de contributie voldoen op bankrekeningnummer: NL73 RABO 0358 4435 20 ten name van Den Hâneker onder vermelding van uw lidnummer en/of postcode huisnummer.

Vaarrouthenetwerk

Op 14 oktober 2015 is het project “Realisatie Regionaal Vaarrouthenetwerk Alblasserwaard-Vijfheerenlanden” van Den Hâneker van start gegaan en zijn de eerste stappen gezet. Het is de bedoeling dat op 1 mei 2016 een aantrekkelijk vaarrouthenetwerk gerealiseerd is in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, waarbij de beleving van het gebied een belangrijke plaats krijgt. Dit gaat over natuurbeleving, maar natuurlijk ook cultuur-historische beleving. In vier werkgroepen worden de acties die we met elkaar op 14 oktober in kaart hebben gebracht verder uitgewerkt. De werkgroepen zijn als volgt ingedeeld:

De werkgroep Routes werkt aan:

- Min. 10 vaarroutes
- Routekaarten

De werkgroep Infrastructurele Voorzieningen werkt aan:

- 5 bestaande steigers renoveren
- 10 nieuwe steigers realiseren
- 75 Routebordjes
- 10 Informatiepanelen

De werkgroep Informatie & Communicatie werkt aan:

- Gebiedsinformatie langs de routes (zowel digitaal als via foldermateriaal)

De werkgroep Historische Vereniging Binnenuwaard werkt aan:

- Historische overtoom ter hoogte van de Alblasserpoort
- Kleine monumenten langs de vaarroutes
- Gebiedsinformatie
- Format/Blauwdruk voor andere Historische Verenigingen tbv kleine monumenten langs routes

Via de nieuwsbrief en website van Den Hâneker houden we u op de hoogte van dit project. Op de website van Den Hâneker wordt binnenkort een projectpagina aangemaakt, waarop u alle informatie kunt lezen. Mocht u de startbijeenkomst gemist hebben, maar zou u wel in een van de werkgroepen mee willen doen, meldt u dan aan bij Marieke Kok (marieke@intempore.nl).

Van de redactie:

De laatste nieuwsbrief van het jaar 2015. Een jaar waarin er hard is gewerkt. Het nieuwe agrarisch natuurbeheer is opgezet, de organisatie is gecertificeerd en de subsidie is voor de komende 6 jaar gegarandeerd. Voor de uitvoering is er samen met Benschop Rentmeesters een coöperatie opgericht. Het agrarisch natuurbeheer gaat per 1 januari uitgevoerd worden onder verantwoordelijkheid van deze coöperatie. De werkgroep agrarisch natuurbeheer van Den Hâneker zal zich nog bezighouden met bepaalde projecten. Met de komst van Gijsbert Pellikaan en de inzet van Roel Wigman zijn er op het gebied van het natuur- en landschapsbeheer veel activiteiten bij gekomen. De volgende nieuwsbrief zal vooral een terugblik geven op het verenigingsjaar 2015.

JvO

Den Hâneker

Prof. Mr. Pieter van Vollenhove

in het jaarverslag 2014 van het Nationaal Groenfonds:

Omslag in het natuurbeleid

De visie op natuurbescherming is, vanaf het moment dat mensen zich in de negentiende eeuw voor natuurbehoud gingen interesseren, niet altijd dezelfde gebleven. Door de jaren heen is het denken over natuurbescherming meermaals flink veranderd. Ook nu, anno 2014, staan we op zo'n keerpunt. Het natuurbeleid in ons land is de laatste decennia gebaseerd op de grondgedachte dat onze natuur drie fundamentele waarden heeft: een intrinsieke waarde, een ecologische waarde en de beleevingswaarde. Daar komt nu nadrukkelijk de vierde pijler bij: de economische waarde van natuur.

Een belangrijk doel van het huidige Nederlandse natuurbeleid is het behoud van de intrinsieke waarde van natuur; planten en dieren hebben een waarde op zichzelf, los van het nut voor de mens. Daarom moeten we de natuur beschermen. Dit zien we terug in de bescherming van zogenaamde 'donkergroene natuur', zoals de Natura 2000-gebieden in Nederland. De ecologische waarde is de waarde van natuur en landschap als onontbeerlijk onderdeel van onze leefomgeving. Zonder duurzame instandhouding van onze ecosystemen ontvalt de bestaansmogelijkheid voor de mens. Daarnaast willen mensen de natuur niet alleen beschermen, maar vooral ook beleven en er van genieten. De beleevingswaarde van natuur ligt in de behoefte van mensen om de schoonheid van de natuur, onverbrekkelijk verbonden met de schoonheid van het landschap, te kunnen beleven en er te kunnen recreëren.

Synergie tussen natuur en economie

In de recent gepresenteerde Rijksnatuurvisie wordt de centrale stelling geponeerd dat natuur en economie van elkaar kunnen profiteren; natuur is een basis voor economie en een economie die de natuur schaadt, bijt zichzelf in de staart. Dat natuur en economie onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn is voor velen niet nieuw. We gaan ons meer en meer rekenschap geven van onze omgang met het natuurlijk kapitaal. Dat betekent ook het verduurzamen van onze economie. Die verduurzaming beïnvloedt namelijk onze planeet, onze toekomst, de biodiversiteit en de natuur. Steeds meer mensen en ook bedrijven - waaronder grote multinationals - worden zich daar nu van bewust. Ik zie daar ook in ons land steeds meer goede voorbeelden van. De zoektocht naar synergie tussen economie en natuur heeft ook een andere kant. Rijk en provincies financieren het natuurbeleid hoofdzakelijk via een subsidiestelsel. Daarvoor is door

de bezuinigingen van de afgelopen jaren steeds minder geld beschikbaar. Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft becijferd dat ons land op dit moment zelfs veel te weinig geld inzet om aan de internationale afspraken te voldoen. Vandaar dat het nieuwe natuurbeleid ook streeft naar synergie met andere maatschappelijke belangen en zoekt naar nieuwe 'natuurcombinaties': investeringen die niet alleen economisch renderen, maar ook natuurwinst opleveren. Er wordt nadrukkelijk gezocht naar functie koppelingen tussen natuur, economie, landbouw, zorg, recreatie en dergelijke. Bijvoorbeeld waterberging in combinatie met natuur of een ziekenhuis dat voor de patiënten een tuin aanlegt waar ook bedreigde plantensoorten groeien. Elk plukje groen draagt bij aan het behoud van de biodiversiteit. We moeten er echter wel voor waken dat we het grotere geheel van een robuust natuurnetwerk niet uit het oog verliezen en dat de zoektocht naar economische dragers voor het behoud van onze natuur maakt dat de Nederlandse natuur in de toekomst versnipperd en er weinig florissant bij staat.

Samenleving ook verantwoordelijk voor natuur en landschap

We moeten onder ogen zien dat de tijd dat de overheid zelf het behoud van al onze natuur en onze waardevolle cultuurlandschappen kan bekostigen achter ons ligt. We zullen zelf meer het heft in handen moeten nemen en ons als samenleving moeten opwerpen als hoeder van natuur en landschap. Natuur is overal. Als voorzitter van het Groenfonds signaleer ik met groot genoegen dat staatssecretaris Dijkzema in haar Natuurvisie de aandacht verlegt van bescherming van natuur tegen de samenleving naar versterking van natuur dóór de samenleving. Zij schetst dat een betere natuur te bereiken is als burgers en bedrijven zelf verantwoordelijkheid nemen voor een sterke natuur. Ook daarmee is er een omslag in het natuurbeleid. In de afgelopen decennia was het natuurbeleid meer en meer een zaak van specialisten geworden, waardoor het maatschappelijk begrip voor en maatschappelijke betrokkenheid bij het natuurbeleid afnam. Het enthousiasme voor de natuur zelf is wel nog altijd onverminderd groot. Vandaag de dag zijn veel mensen donateur van en/of vrijwilliger bij de grote stichtingen en verenigingen. Uit recent onderzoek blijkt dat vier van de tien Nederlanders actief bijdragen aan natuur en dat nog eens drie Nederlanders overwegen dat te gaan doen. Mensen steken de handen uit de mouwen en willen zich actief voor de natuur inzetten.

Ik ben een groot voorstander van dat particulier initiatief. Particulieren hebben door de eeuwen heen bewezen goede rentmeesters te zijn. En daarnaast zijn particulier initiatief en de publieke opinie (een optelsom van individuele meningen) uiteindelijk ook de drijfveer achter actief overheidsoptreden. Het samenspel tussen rijksoverheid, provincies, gemeenten en particulieren is de sleutel voor het behoud van natuur en landschap.

Kortom; natuur... ik zou niet zonder kunnen leven!

Bron: jaarverslag Nationaal Groenfonds.
Professor mr. Pieter van Vollenhove
Voorzitter Nationaal Groenfonds

Uitnodiging Snertavond

Op vrijdag 15 januari is de jaarlijkse snertavond. U/jullie worden hartelijk uitgenodigd daarbij aanwezig te zijn. Wij zijn welkom bij de fam. Baars van de Ponthoeve vanaf 18.30 uur. Het adres is Buitenstad 69, 4132 AB Vianen (zie ook www.ponthoeve.nl!) Aanmelden uiterlijk 11 januari via info@denhaneker.nl, of op maandag via tel. 0184-605300. Wij kijken er naar uit elkaar te ontmoeten.

JvO

Grutto Vogel des Vaderlands

De grutto is verkozen tot Nationale Vogel. Het Nederlandse publiek koos met een kwart van de in totaal 41.669 stemmen voor deze weidevogelsoort. Dat meldt de Verkiezing van de Nationale Vogel, die georganiseerd werd door het VARA-programma Vroege Vogels.

Ongeveer 85 procent van alle grutto's broeden in Nederland door ons typische polderlandschap. "De grutto is daarom terecht de Nationale Vogel", aldus Kees de Pater van Vogelbescherming Nederland. "Nergens broeden zoveel grutto's als in ons land. Zelfs binnen de stadsgrenzen van Amsterdam broeden meer grutto's dan in heel Groot-Brittannië en Frankrijk samen." De meeste landen hebben een vogel als

nationaal symbool, Nederland nog niet. Daarom werd deze verkiezing georganiseerd. De Vogelbescherming gaat naar aanleiding van de verkiezing op 19 en 20 maart 2016 een speciaal weekend organiseren voor de grutto. Dit is het moment dat de meeste grutto's terugkomen van hun overwinteringsplek in Afrika en Zuid-Europa.

Broedseizoen

Al vanaf de jaren '60 zijn de grutto's in ons land aan het verdwijnen. Het slechte broedseizoen van dit jaar én dat van 2014 zorgt voor een versnelling van deze achteruitgang.

Sovon Vogelonderzoek Nederland houdt sinds 2011 voor Vogelbescherming Nederland bij hoeveel gruttokuikens er tijdens het broedseizoen opgroeien. Om de achteruitgang van de grutto te stoppen, zouden er jaarlijks 10.000 kuikens moeten uitvliegen.

Zelfde aantal

Dit jaar kwamen er slechts 4600 jonge grutto's bij, een zelfde aantal als vorig jaar. Daarmee gaat het aantal grutto's in ons land nog verder achteruit. Tot de jaren '60 was de grutto met ruim 125.000 broedparen een algemene vogel die symbool stond voor het platteland. In 2011 waren er nog maar 40.000 paren over en ook dat aantal zal gezien de recente broedresultaten sterk afgenomen zijn.

Bron: NU.nl 18 november 2015

Stichting Educatie Stal BIJ de Heerlijkheid opgericht

In de boomgaard van Beleef-boerderij De Heerlijkheid van Papendrecht is eerder dit jaar een bijenstal met educatieruimte geopend.

Voor deze bijenstal is in samenwerking met Imkerij en Educatie Ronald van Doesburg de Stichting Educatie Stal BIJ de Heerlijkheid opgericht. De opening is verricht door wethouder Koppenol van Papendrecht. De opening is opgeluisterd met tal van activiteiten op die dag.

De stichting wil bezoekers kennis laten maken met werken met bijen en met andere nuttige insecten in de boomgaard. Voor de fruitoogst zijn bijen onmisbaar. Daarom verzorgen onze imkers de bijen zo natuurlijk mogelijk en worden in de boomgaard geen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt. Van belang is ook dat de bijen na de fruitbloesem via andere bijvriendelijke bloemen/struiken/bomen in en rond de boomgaard voldoende voedsel kunnen vinden. Om die reden brengt de stichting ook het nut van bij- en insectenvriendelijk tuinieren onder de aandacht. In de boomgaard zelf zijn bij- en insectenvriendelijke bloemenstroken aangelegd.

Voor schoolkinderen is een educatieprogramma opgezet. Alle groepen 5 van de

Papendrechtse scholen worden daarvoor uitgenodigd. Het programma bestaat uit een rondleiding door de boomgaard waarbij ingegaan wordt op het belang van nuttige insecten, een bezoek aan de bijenstal, een film over bijen en een spelvorm over bijen, insecten en bloemen.

Op 21 oktober is onder het thema "Zonder bijen geen oogst" een bijenweek georganiseerd. In die week heeft ook de ondertekening van het bijenconvenant plaatsgevonden. Met deze overeenkomst belooft de gemeente Papendrecht ook bijvriendelijk te handelen en bijvriendelijke gewasbescherming toe te passen. De

stichting heeft het bijenconvenant mede ondertekend. Aansluitend hebben enkele lezingen plaatsgevonden van onder andere de Vlinderstichting. De week is afgesloten met een oogstdag, waarin bezoekers al het lekkers uit de boomgaard en de Landwinkel, maar ook diverse bijenproducten konden proeven en kopen. Een mooi eerste jaar voor de stichting.

Bezoekadres
De Heerlijkheid van Papendrecht
Kerkbuurt 56
3354 XK Papendrecht
www.fruitheerlijkheid.nl